

Nr 109.

Av herr **Andersson, Karl m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts framställning om anslag till stensättning av vägar.*

I årets statsverksproposition (6:e huvudtiteln) har upptagits ett anslag till stensättning av vägar med 100 000 kronor.

För innevarande budgetår har anslag för ändamålet utgått med 1 000 000 kronor.

Statliga stensättningsarbeten ha under de senaste åren endast utförts i en starkt begränsad omfattning, varför en ganska avsevärd reservation väntas föreligga vid utgången av innevarande budgetår.

Denna starka begränsning av statliga stensättningsarbeten, som i första hand har motiverats med bristen på arbetskraft, har medfört att söka arbetstillstånd endast undantagsvis beviljats. Detta har i sin tur medfört, att även för vägväsendet viktiga beläggningar fått anstå, vilket vållat ökade underhållskostnader för berörda vägar. Samtidigt har statens stenlager avsevärt ökat och torde vid årsskiftet 1947/48 utgöra ca 2 000 000 m² smågatsten.

Det kan inte vara en god ekonomisk politik att låta statens stenlager ligga outnyttjade och växa på grund av restriktiva åtgärder beträffande stensättningsarbeten, när samtidigt det årliga vägunderhållet för grusvägbana kräver medel och arbetskraft i lika eller högre grad för att hålla vägen i trafikbart skick. För att belysa detta förhållande skall här endast anföras ett exempel.

Vägen Bjärlöv—Hanaskog i Kristianstads län ombyggdes under åren 1939—1940. Stensättning av delen Bjärlöv—Ledstorp (3 036 m) blev beslutad enligt en år 1940 utarbetad arbetsplan. Kontrakt för arbetets utförande upprättades den 24 januari 1942 till en kostnad av 97 790 kronor. Smågatsten fanns utkörd längs vägen. Armeringsjärn för betongstöd och svart sten för mittrand voro inköpta och lagrade. Ansökan om byggnadstillstånd har vid upprepade tillfällen avslagits. Senaste ansökan om arbetstillstånd insändes den 29 maj 1947.

Under de sex år, som förflutit sedan kontrakt tecknats, har denna vägsträcka i underhåll för grusvägbana kostat 5 kronor pr år och vägmeter, således för sex år ett belopp, som motsvarar hela kostnaden för stensättningen, om den utförts enligt år 1942 upprättat kontrakt. Antalet dagsverken för underhållet under denna tid har varit minst lika stort som det erforderats för stensättningen. Vad som behövts för stensättningsarbetet voro 6—8 kunniga stensättare; den övriga arbetskraften var vägförvaltningen villig att släppa till av sin ordinarie arbetsstyrka.

Flera liknande exempel kunna anföras, men ovan anförda får vara nog

att visa vart det kan leda, om man vid prövning av arbetstillstånd för stensättningsarbeten inte tillräckligt noga bedömer följderna.

Det är också av stor vikt att den stensättarkår, som utbildades i början av 1930-talet, kan beredas sysselsättning inom sitt yrke, enär förutsättningen för en god stensättning är tillgången på skickliga stensättare.

Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen har alltjämt en hel mängd vägar, som med hänsyn till trafiken och andra förhållanden böra stensättas. Bland dessa finnes en del, där vägbanan iordningstälts och stenen ligger framkörd. Sådana vägar böra i första hand beviljas arbetstillstånd för stensättning, likaså infartsvägar till städer och samhällen, enär dessa vägar i regel draga en stor årlig underhållskostnad och dessutom genom dammbildning sommartid utgöra en verklig plåga för människor, som vistas och bo i närheten.

Vi anse det därför vara angeläget, att en lättnad vid beviljande av arbetstillstånd för stensättningar kan åstadkommas och hemställa därför,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t ville framhålla angelägenheten av att arbetstillstånd för statliga stensättningsarbeten framdeles måtte beviljas i större utsträckning än vad som skett under de senare åren och att berörda tillstånd beviljas i den utsträckning, som med hänsyn till trafik och underhållskostnader kunna befinnas vara nödvändiga.

Stockholm den 23 januari 1948.

Karl H. Andersson.

Oscar Mattsson.

Gustaf Karlsson.
